

П.І. Липовенко, О.Г. Франчук
(Асоціація «Аеропорти України» цивільної авіації)

Відновлення аеропортової інфраструктури України. Майбутнє відновлення української авіації та концепція «зелені аеропорти»

Вплив російської агресії на стан аеропортової інфраструктури в країні. Зафіксовані пошкодження, руйнування та збитки. План відновлення країни, відбудовування авіаційних об'єктів з орієнтуванням на «зелені аеропорти».

Руйнування аеропортової інфраструктури, в результаті війни

24 лютого Росія розпочала широкомасштабну військову агресію на території України, в результаті чого було закрито повітряний простір в Україні та припинено функціонування аеропортів. З початком війни, аеропортова інфраструктура знаходиться під постійними обстрілами (бомби, снаряди, ракети), що призводить до її пошкодження та руйнування. Загалом, з початку російської агресії проти України пошкоджено, зруйновано або захоплено багато об'єктів інфраструктури, в тому числі і аеропортової.

Загальні втрати економіки України через війну, за спільними оцінками Мінекономіки та KSE Institute сягають \$ 108.3 млрд.

Російські війська неодноразово обстріляли всі аеропорти України. Ступінь пошкодження у них різний, десь пошкоджені злітні смуги, десь термінали, десь обладнання або заправні комплекси.

Для відновлення інфраструктури України Указом Президента України Володимира Зеленського створена Національна рада з відновлення України від наслідків війни, яка включає 23 галузевих напрямки, в тому числі і інфраструктурний.

Рис.1. Діаграма розподілення джерел фінансування на відновлення країни

Головною метою створених структур є оцінка пошкоджень та розробка плану відновлення знищених або пошкоджених об'єктів за сприяння держаних та громадських організацій, що вказані на діаграмі:

- допомога держав-партнерів, міжнародних фінансових організацій та великих міжнародних корпорацій;
- цільова допомога від країн партнерів постраждалим регіонам;
- заморожені, конфісковані активи РФ;
- внески приватних осіб;
- допомога міжнародних гуманітарних організацій та благодійних фондів.

Президент заявив, що план відновлення України вже зараз оцінюється у \$600-800 млрд., при цьому, щотижня ця сума значно збільшується.

Що стосується джерел фінансування, ці гроші, зокрема, можуть надійти у спеціальний фонд у вигляді прибутку від конфіскації російського майна.

Концепція «зелених аеропортів»

Авіація не є екологічно чистим видом транспорту, а аеропорти традиційно вважаються зоною з поганою екологією. Проте, поблизу найбільших хабів будуються повноцінні житлові квартали, а найбільш прогресивні авіаузли, прагнуть скоротити кількість шкідливих викидів і бажають зробити аеропорт безпечним для навколишнього середовища.

У 2009 році, міжнародною радою аеропортів (ACI), була прийнята програма по акредитації авіаузла з точки зору їх впливу на екологію (Airport Carbon Accreditation). Метою програми є скорочення негативного впливу аеропортів на навколишнє середовище та перехід максимальної кількості авіаузлів до нульового балансу викидів вуглекислого газу.

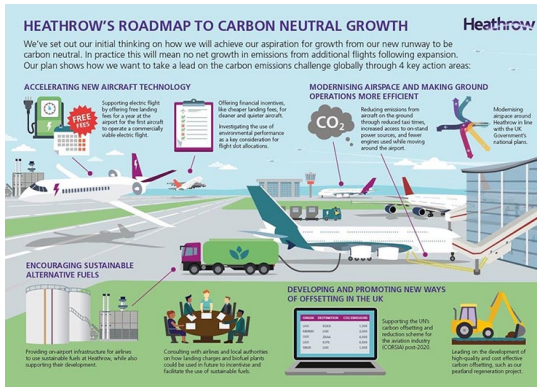

Рис.2. План аеропорту Хітроу по досягненню нейтрального статусу, Англія

На сьогодні у світі налічується 49 аеропортів зі статусом нульового викиду вуглекислого газу, з яких 40 розташовані в Європі. У Сполучених Штатах Америки є поки тільки один аеропорт з нейтральним статусом — в Далласі. У Латинській Америці також один «нейтральний» аеропорт, на Галапагоських островах. В Африці такий аеропорт розташований в Кейптауні. В Україні, на жаль, поки немає жодного аеропорту, який би мав статус «нейтральний».

Коли настане час відновлення аеропортів України, у нас буде можливість робити це за стратегією, спрямованою на перехід до нульового викиду вуглекислого газу.

Відповідно до програми Airport Carbon Accreditation, перехід до нульового викиду вуглекислого газу ділиться на шість етапів:

1. Mapping - підрахунок шкідливих викидів;
2. Reduction - поліпшення інфраструктури та скорочення негативного впливу;
3. Optimisation - підрахунок викидів, які не контролюються аеропортом та розробка стратегії по їх скороченню;
4. Neutrality - компенсація викидів вуглекислого газу, що залишились, і які не вдалося скоротити на перших етапах, і, як наслідок, досягнення нульового балансу;
5. Transformation - перетворення діяльності аеропорту та діяльності його ділових партнерів для досягнення абсолютного скорочення викидів;
6. Transition - компенсація залишкових викидів з надійними компенсаціями.

Якщо слідувати цим шляхом, то ми наблизимо українську авіацію до міжнародних стандартів і це буде сприятиме розвитку в майбутньому.

Список літератури

1. Airport Carbon Accreditation - 6 levels of accreditation [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.airportcarbonaccreditation.org/about/6-levels-of-accreditation.html>

2. ПЛАН ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://recovery.gov.ua>

3. Національна рада з відновлення України від наслідків війни. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Відновлення та розбудова інфраструктури» – Липень, 2022 – 178 с.